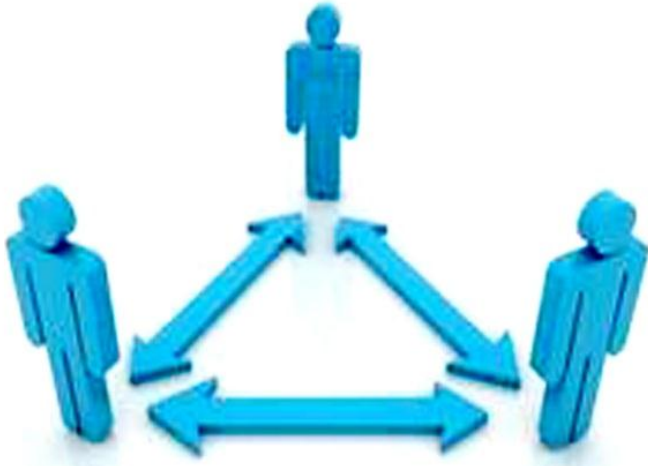

جزوه

کارگاه آموزشی

اجرای احکام مدنی

سخنرانان:

دکتر علیرضا نوجوان
آقای اسماعیل میراب توپچی باشی
آقای اسلام احمدی

برگزارکننده:

کمیسیون نشریه و سخنرانی کانون وکلای آذربایجان شرقی

مستعمل

کانون وکلای آذربایجان شرقی

www.eastazarbar.org

بخروه

کارگاه آموزش اجرای احکام مدنی

کاری از:

کمیسیون نشریه و سخنرانی کانون وکلای آذربایجان شرقی

طراحی و تنظیم نهایی:

کمیسیون انفورماتیک کانون وکلای آذربایجان شرقی

خرداد ۱۳۹۶

- ❖ عنوان جزوه: جزوه کارگاه آموزشی اجرای احکام مدنی
- ❖ کاری از: کمیسیون نشریه و سخنرانی کانون وکلای آذربایجان شرقی
- ❖ تهیه و نگارش جزوه: آقای اسمائیل میراب توپچی باشی
- ❖ تهیه و تنظیم گزارش: مریم عزیزی فرد
- ❖ طراحی و تنظیم نهایی: کمیسیون انفورماتیک کانون وکلای آذربایجان شرقی
- ❖ تاریخ انتشار: بهار ۱۳۹۶
- ❖ قطع کاغذ: A4

ارتباط با کمیسیون نشریه و سخنرانی:

khabar.eastazarbar@gmail.com

@EastAzarbar
<https://telegram.me/EastAzarbar>

۰۴۱۳۵۵۵۴۵۷۳ داخلی ۱۲۴ دفتر نشریه و سخنرانی

فهرست مطالب

۱.....	مقدمه
۲.....	نقد قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی
۱۲.....	خلع ید در ملک زراعت شده مستحذات
۱۲.....	تفاوت تصرف عدوانی با غصب
۱۲.....	شرایط اعمال حکم خلع ید در خصوص مستحذات بنا و اشجار
۱۳.....	تصرفات ثالث در محکوم به:
۱۵.....	مباحث فروش اموال منقول در مواد ۱۱۳ تا ۱۳۶ ق ۱۱ م مصوب ۱۳۵۶ چیست؟
۱۵.....	مشخصات دقیق مال توصیفی - روز و ساعت و محل فروش و قیمت شروع
۱۶.....	نظریات مشورتی اداره حقوقی قوه قضائیه
۲۰.....	نمونه دادنامه

مقدمه

کارگاه آموزشی اجرای احکام مدنی برای آشنایی کارآموزان با موضوعات عملی و کاربردی مرحله‌ی اجرای احکام به اهتمام ریاست محترم کمیسیون نشریه و سخنرانی جناب آقای مهدی موسی زاده و دبیر و مجری جلسه جناب آقای ائلدار آقاقلیزاده خیایوی در تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۹ از ساعت ۱۰ الی ۱۴/۳۰ و با سخنرانی اساتید محترم جناب آقای دکتر علیرضا نوجوان و جناب آقای اسماعیل میراب توپچی باشی و جناب آقای اسلام احمدی در سالن آمفی تئاتر کانون وکلای آذربایجان شرقی برگزار گردید.

در این جلسه مباحث و موضوعاتی توسط دبیر جلسه مطرح می‌گردید که اساتید در موضوعات مطروحه نظرات مختلف مشورتی، آراء وحدت رویه و قوانین مربوطه را بیان داشتند.

در آغاز جلسه سخنران اول مقدمه‌ای در رابطه با اهمیت اجرای احکام و تشریفات و تشکیلات آن ارائه کردند. و در ضمن جلسه در خصوص موضوعات مختلف مربوط به مرحله‌ی اجرای احکام علی‌الخصوص اعتراض ثالث اجرایی، مزایده و ابطال آن، توقیف مال غیر منقول دارای سابقه ثبتی و فاقد سابقه ثبتی، نحوه اخذ دستور جلب محکوم علیه و ... مطرح گردید.

مباحث و موضوعات بیان شده در کارگاه آموزشی توسط دبیر جلسه بیشتر دربرگیرنده‌ی جنبه‌ی عملی و کاربردی مقررات و قوانین اجرای احکام مدنی و قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی بوده، و سخنرانان با ارجاعات و اشارات متعدد به پرونده‌های قضایی و مسائل مهم عملی و تجربیات شخصی خود باعث مفید واقع شدن کارگاه آموزشی شدند.

همچنین سوالاتی توسط وکلا و کارآموزان در جلسه مطرح گردید که توسط سخنرانان نظریات و مطالب مهمی ارائه شد.

علاوه بر مباحث ذکر شده از جمله مباحث مطروحه در این کارگاه آموزشی به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱) خلع ید از اموال غیر منقول
- ۲) توقیف اموال منقول و حفظ آن توسط حافظ اموال
- ۳) توقیف اموال منقول موجود نزد اشخاص ثالث
- ۴) مزایده و موارد ابطال آن، ابهامات در خصوص عبارت «مال مورد مزایده به هر میزانی که خریدار پیدا کند بفروش خواهد رفت» مندرج در ماده ۱۳۱ قانون اجرای احکام مدنی
- ۵) اعتراض ثالث اجرایی در دو فرض وجود سند عادی و سند رسمی
- ۶) تحولات قانون نحوه‌ی اجرای محکومیت‌های مالی جدید
- ۷) نحوه‌ی اجرای ماده ۳ قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی
- ۸) تحولات قانون نحوه‌ی اجرای محکومیت‌های مالی در خصوص اثبات اعسار

نقد قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی

۱. ۵۱/۴/۱۱: ماده ۶ تبصره امکان بازداشت با امتناع محکوم علیه از پرداخت محکوم به تصویب شده است
۲. بخاطر الحاق ایران به میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی ماده واحد منع توقیف در قبال تخلف از تعهدات و الزامات مالی تصویب شده است.
۳. ماده ۱۳۹ ق تعزیرات - ۱۳۶۲ و ۶۹۶ ق.م.ا - ۱۳۷۵ ناشی از ارتکاب جرم و ضرر و زیان در امور کیفری تصویب شده که ماده واحد ۵۲ برای امور مدنی بقوت خود باقی بود
۴. در سال ۱۳۷۷/۸/۱۰ باز همان قانون ۵۱۰ با تغییرات اساسی تصویب که معروف به ماده ۲ ق نحوه اجرای محکومیت‌های مالی گردید.
- ماده ۲ ق نحوه اجرای محکومیت‌های مالی سابق - ۱۳۷۷: هرکس محکوم به پرداخت مالی به دیگری چه بصورت استرداد عین یا قیمت یا مثل آن و یا ضرر و زیان آن را ضبط و به میزان محکومیت از مال ضبط شده استیفاء می‌نماید در غیر اینصورت بنا به تقاضای محکوم له ممتنع را در صورتیکه معسر نباشد تا زمان تادیه حبس خواهد کرد.
با تصویب ماده ۲ گنجایش زندانها جوابگو نگردید.
۵. ۸۵/۵/۱: لایحه نحوه اجرای محکومیت‌های مالی در ۹ ماده به تصویب رسید و به مجلس ارسال که پس از چندین بار کش و قوس و رفع اختلاف و حل نظر شورای نگهبان نهایتاً در سال ۹۴ قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی جدید تصویب نهایی با تائید مصلحت نظام که فی‌المجموع در ۲ بند (ماده ۳ و تبصره ۲ ماده ۱۵) مصلحت نظام نیز نظر مجلس را تائید کرد
۶. ماده ۱ - هرکس بموجب حکم دادگاه به دادن هر نوع مالی به دیگری محکوم شود و از اجرای آن خودداری کند، هرگاه ... مطابق قانون اجرای احکام مدنی و سایر مقررات مربوط .... استیفاء می‌شود.
۷. محکومان مالی
  - (۱) جزای نقدی ۴۲۹ تا ۴۴۰ ق.م.ا مصوب ۱۳۹۲
  - (۲) محکومان مالی که ناشی از جرمی از جرایم باشد (اگر ۱۳۸۵ تصویب می‌شد نیازی به آن نبود)
  - (۳) محکومان مالی منشاء آن عقود و قرارداد معوض و قرض باشد (این افراد نیز با دسته اول یکسان قلمداد شده‌اند)

۴) محکومان مالی غیر عقود معاوضی و یا عادی خانوادگی (ماده ۲۲ ق حمایت خانواده - ۹۰/۱۲/۱ بهتر بود و قابل دفاع)

۸. شرایط قلمرو اعمال ماده ۱

- ۱) حکم دادگاه حقوقی مبنی بر دادن مال «ماده ۱»
  - ۲) تنظیم گزارش اصلاحی مراجع قضایی «ماده ۲۷»
  - ۳) آراء مدنی سایر مراجع که بموجب قانون اجرای احکام با دادگاه است «ماده ۲۷»
  - ۴) آراء مدنی تعزیرات حکومتی «ماده ۲۷»
  - ۵) قطعیت و لازم الاجرا «ماده ۱»
  - ۶) معین بودن موضوع حکم «ماده ۳ و ۱»
  - ۷) ابلاغ حکم و اجرا «ماده ۲ و ۲۷»
  - ۸) ابلاغ حکم یا محکوم علیه یا وکیل در احکام اعلامی و احکام اعلانی دستور دادگاه «ماده ۲»
  - ۹) درخواست و صدور اجرائیه «۲-۳-۵-۲۷»
  - ۱۰) امتناع محکوم علیه «ماده ۱»
- ماده ۲۲ و ۲۷ وارد و ناظر بر ماده ۱ بوده و دامنه آن را گسترش داده است.

۹. محکومیت‌های مالی

- ۱) جزایی نقدی
  - ۲) حکم به رد عین یا مثل با قیمت مال موضوع جرم سرقت - کلاهبرداری - خیانت در امانت و ...
  - ۳) ضرر و زیان ناشی از جرم چک + فروش مال غیر و ...
  - ۴) بدهکاری مربوط به مهریه و نفقه
  - ۵) عدم ایفاء تعهدات ناشی از قرارداد و تعهدات قراردادی و عقود معاوضی «کارگر - پیمانکار - بائع - مشتری و ...»
- قانون جدید اجرای محکومیت‌های مالی (۹۴/۴/۲۱) نه تنها حبس زدایی نکرده بلکه بستر ناب در جرم انگاری‌های جدید را افزایش داده
- مثل بند الف ماده ۱۸ آئین‌نامه اجرایی - ماه یک رد عین ممکن نباشد یا محکوم به ... با رعایت مستثنیات دین اقدام خواهد شد. (باید بدون رعایت مستثنیات می‌شد) و مخالف نص

ماده ۵۲۷ ق.ا.د.م (چنانچه رای دادگاه مبنی بر استرداد عین مالی باشد مشمول مقررات این فصل نخواهد بود.

۱۰. قسمت اخیر ماه یک مبهم است زیرا سایر مقررات را دقیقاً مشخص ننموده مثل ماده ۱۰۸ ق ت و ۵۰۴ تا ۵۱۴ و ۵۲۳ تا ۵۴۰ ق.م.ا - ۱۳۹۲/۱۲/۴

نکته

۱۱. این قانون چون برای موارد شکلی اجرا می شود عطف به ما سبق خواهد شد بشرط اینکه رای صادر ولی اجرا نشده باشد و الا با اجرای حکم دیگر مجالی برای اعمال این قانون نیست. در این خصوص نظریه مشورتی ۷۶۵۲/۷
۷۹/۸/۱۰

۱۲. نحوه اقدام در طرح دعوی اعسار جهت جلوگیری از بازداشت و آثار عدم اجابت آن.
 (۱) اجرائیه ابلاغ بشود و ده روز مهلت سپری شود و جلب رضایت محکوم له ننماید یا مالی معرفی نگردد.
 (۲) ظرف ۳۰ روز با ارائه لیست دارایی تقاضای اعسار نماید «عدم ارائه لیست اموال از موارد رفع نقص است».
 (۳) در صورت عدم تقدیم دادخواست در مهلت مقرر یا رد اعسار یا بطلان دعوی «طرف حبس می شود»
 (۴) اگر محکوم به عین معین باشد = عین اخذ و تسلیم می گردد و مرجع اجرا مکلف به اقدام آن است.

(۵) اگر دادخواست خارج مهلت یکماهه تقدیم گردد. (محکوم علیه جلب شود یا باید رضایت محکوم له را جلب کند یا با تقدیم دادخواست اعسار از وی کفیل یا وثیقه اخذ خواهد شد سپس رفع اثر از جلب.

۱۳. شرایط اعمال و اقدام به کفیل در امور مدنی و ضبط وثیقه
 بعد از رد اعسار به کفیل یا وثیقه گذاری ابلاغ می گردد و ظرف ۲۰ روز مکفول را معرفی می نماید در صورت عدم تحویل محکوم علیه به دستور دادستان یا دستور رئیس دادگاه مجری حکم نسبت به استیفاء محکوم به از محل ضبط با رعایت تشریفات اقدام می شود و ضبط وثیقه یا کفیل ظرف ۱۰ روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر در دادگاه تجدیدنظر استان است. **نکته:** «اجرا نمی تواند ضبط وثیقه کند و باید رئیس دادگاه مجری حکم یا دادستان اقدام و در هر صورت قابل تجدیدنظر در

دادگاههای تجدیدنظر استان است و اینکه ابلاغ حتماً باید واقعی باشد و الا ضبط وثیقه یا کفیل صحیح نخواهد بود»

۱۴. نکته: ماده ۱۹ وارد بر ماده ۲ است استعلام از بانکها و شهرداریها و ثبت را قید نموده است و قید کلمه به هر نحو دیگر مبهم است و باید صریح قید می شد

۱۵. اگر موضوع حکم استرداد مال معین مثل اتموبیل یا اسب یا مبیع باشد و تلف شده باشد تکلیف اجرا چیست؟ تلف مبیع قبل از قبض از مال بایع است هر چند امکان طرح دعوی مطالبه مثل یا قیمت است ولی اجرا نمی تواند مستقیماً این تبدیل عین به مثل یا قیمت را انجام دهد و تکلیفی با قضیه ندارد و اگر حکم به فسخ و استرداد مبیع باشد اگر تلف قبل از تقدیم دادخواست باشد تلف از مال خریدار محسوب و با فسخ معامله بخاطر تخلف فروش استحقاق دریافت ثمن را ندارد مگر فسخ موجب غبن باشد که ما به تفاوت می گیرد.

۱۶. ماده ۴: در صورت معرفی مال بعد از کارشناسی و تکافوی محکوم به و هزینه اجرا از زندان آزاد می گردد.

۱۷. ماده ۵: قوه قضائیه مکلف است محکومان مالی را جدا از سایر محکومین در مرکز نگهداری نماید و ...

۱۸. ماده ۶: معسر کسی است که به دلیل نداشتن مالی به جز مستثنیات دین قادر به تادیه دیون خود نباشد. **(تبصره)**: عدم قابلیت دسترسی به مال در حکم نداشتن مال است، اثبات عدم قابلیت دسترسی به مال بر عهده مدیون است.

۱۹. ماده ۷: مدعی اعسار باید اعسار را ثابت کند مگر اینکه در ازاء دین مالی دریافت نکرده باشد در این صورت هرگاه خواننده دعوی اعسار نتواند ملائت مدیون را ثابت کند ادعای اعسار با ادای سوگند بوسیله مدیون مطابق تشریفات ثابت می شود

۲۰. ماده ۸: حداقل ۲ شاهد که از میزان درآمد - نحوه امرار معاش و حداقل یکسال معاشرت داشته و بغیر مستثنیات مالی نداشته باشد

۲۱. ماده ۹: به اموال دسترسی نداشته باشد

۲۲. ماده ۱۰: رسیدگی به اعسار فوری است که با استعلام اعسار یا ایسار اتخاذ تصمیم نماید **(تبصره)**: دادخواست تعدیل از ناحیه هر دو پذیرفته می شود.

۲۳. ماده ۱۲: اگر اعسار رد شود هزینه وکیل معاضدتی اگر باشد + خسارت وارده بشرط مطالبه قابل وصول است.

۲۴. ماده ۱۴: اعسار در تجدیدنظر نیز خارج از نوبت رسیدگی می گردد.

۲۵. ماده ۱۵: از تجار اعسار پذیرفته نیست ماده ۲ ق.ت و ۵۱۲ ق.ا.د.م (تبصره): « اعسار از سوی اشخاص حقوقی یا تاجر بودن محرز باشد بدون احضار به خواهان رد می شود.
۲۶. ماده ۱۶: اگر در زمان اعسار اموال مشخص نگردد یا ارائه نشود و بعداً مشخص شود ضمن عدول از اعسار به حبس درجه ۷ محکومیت داده خواهد شد. در عمل خود دادگاه اقدام نمی نماید.
۲۷. ماده ۱۷: اشخاص مقصر در اعسار ضمن اعسار به نظر دادگاه می توانند ۱. ممنوع الخروج ۲. ممنوعیت از دریافت اعتبار و هرگونه تسهیلات از موسسه یا بانکها شوند ۳. دریافت دسته چک محروم شوند ۴. ممنوع التاسیس شرکت تجاری ۵. عضویت یا مدیری عامل شرکت باشند
۲۸. ماده ۱۹: دستور به بانک ملی بابت کلیه حسابها با درخواست محکوم له در مورد تامین خواسته و اسناد لازم الاجرا نیز ممکن است
۲۹. ماده ۲۰: مجازات تخلف از بند ۲۸ شش ماه انفصال از خدمات دولتی است
۳۰. ماده ۲۱: در خصوص انتقال اموال به قصد فرار از دین
۱. انتقال مال عینا یا منعفتا
  ۲. قصد و انگیزه فرار از ادای دین
  ۳. انتقال به نحوی باشد که باقیمانده اموال برای پرداخت دین کافی نباشد (حبس تعزیری درجه ۶ جزای نقدی نصف محکوم به یا هر دو مجاز است)
۳۱. ماده ۲۳: بمحض صدور اعسار یا تقسیط باید از ممنوع الخروجی رفع اثر گردد. نکته سفرهای واجب که وجوب آن قبلاً ثابت شده باشد و سفرهای درمانی ضروری، دادگاه موقتا به محکوم علیه اجازه خروج از کشور را نمی دهد.
۳۲. ماده ۲۴: مستثنیات دین
۱. منزل مسکونی که عرفاً در شان محکوم علیه در حالت اعسار او باشد
  ۲. اثاثیه مورد نیاز برای رفع جوامع ضروری محکوم علیه و افراد تحت تکفل
  ۳. آذوقه موجود به قدر و احتیاج
  ۴. کتب و ابزار علمی و تحقیقاتی برای اهل علم متناسب با شان
  ۵. وسایل و ابزار کار و کسبه پیشه وران و ....
  ۶. تلفن مورد نیاز
  ۷. ودیعه اجاره مسکن به موجد پرداخت شده مشروط بر اینکه پرداخت اجاره بها بدون آن موجب عسر و جرح گردد و عین مستاجر مورد نیاز مدیون بوده و بالاتر از شأن او نباشد.
۳۳. تبصره ۲ ماده ۲۴: تبدیل به عوض دیگری شده باشد مانند اینکه مسکن به دلیل قرار گرفتن در طرح های عمرانی تبدیل به وجه گردد یا در اثر از بین رفتن، عوضی دریافت شده باشد، وصول

محکوم به از آن امکان پذیر است مگر اینکه محرز شود مدیون قصد تهیه موضوع نخستین را دارد.

نکته: «سهم الارث قابل توقیف بوده و به استناد ماده ۲۴ ناظر به مواد ۱ و ۳ و ۴ ق ن ا م و مواد ۴۹ و ۶۶ ق اجرای احکام مدنی قابل توقیف مال شاعر متعلق به محکوم علیه بلامانع است ولی در مورد فروش و استیفای دین رعایت تشریفات مربوط الزامی است»
نکته: اتومیل در چه صورتی مشمول مستثنیات است

۱. بعنوان وسیله کار و امرار معاش ضروری محکوم علیه باشد مثل تاکسی و راننده آژانس «بند ه»

۲. اتومبیل مشترک بین محکوم علیه با شخص یا اشخاص دیگر باشد در این صورت قابل توقیف در پارکینگ نیست و لطمه به حقوق شخصی است و فقط از طریق نقل و انتقال جلوگیری می شود.

۳. اتومبیل عمومی (تاکسی - کامیون) قابل توقیف فیزیکی نیست ولی تامین و توقیف اجرای و سپس مزدش استیفای دین بلا اشکال است.

۳۴. شروط اعمال ماده ۲۵

۱. منشاء دین قرض یا قراردادی معرض باشد
۲. محکوم علیه از بدو امر قصد عدم تادیه دین را داشته باشد
۳. محکوم علیه مال قرضی یا عوض را به یکی از مستثنیات دین تبدیل کرده باشد
۴. تبدیل مال قرضی یا مال معوض به مستثنیات به منظور فرار از پرداخت دین باشد

۳۵. در مورد اشخاص حقوقی ماده ۲۶

۱. حبس ۲. اعسار ۳. مستثنیات دین جاری نیست، ولی در بقیه موارد جاری است. (۱ و ۲ و ۱۹ و

(۲۵)

کانون وکلای آذربایجان شرقی

واژه حبس در ماده ۳ معانی متعدد دارد:

الف: نوعی عقد احسانی دارد «ماده ۴۰ تا ۵۴ ق.م.»

ب: در عقود معوض نگهداشتن عوض تا تسلیم معوض را گویند «۳۷۷ تام»

ج: سلب آزادی و اختیار نفس در صورت معین یا نامحدود بطوری که در آن مدت حالت انتظار ترخیص وجود نداشته باشد

د: سلب آزادی در اختیار نفس در صورت نامعین که حالت ترخیص وجود داشته باشد که اصطلاحات توقیف یا بازداشت گویند نه حبس

استفاده از کلمه حبس توسط قانونگذار بجای توقیف اشتباه بوه و بیشتر به خاطر امتیازات و امکانات مترتب بر حبس مد نظر بوده

س) آیا ملاک برای رعایت مهلت سی روز ابلاغ واقعی است؟ منظور ابلاغ واقعی و قانونی است.

س) اگر در صورت اموال سهو قلم رخ داد و یا مورد را به اشتباه به منظور (قصد) فرار از اجرای حکم ننوشت چه وضعی دارد؟ باید سوءنیت خاص احراز شود یا مال اعلام نشده از اموال شخصی و یا جزء مستثنیات دین و یا تاثیری در اجرای حکم نداشته باشد و یا مبتنی بر موارد رفع مسئولیت کیفری «رفع القلم» باشد و بر اساس ۱۲۰ ق م ا قاعده درء اقدام می شود.

س) اگر لیست اموال پیوست دادخواست نباشد؟ باید ضمیمه دادخواست باشد در غیر آن با توجه به ماده ۸ ناظر به ماده ۳ ق ن ا م جزء مستندات محسوب و رفع نقص باید صادر شود.

س) منظور از تعویق و موانع اجرای حبس در تبصره ۲ ماده ۳ چیست؟ تاخیر انداختن اجرای حکم می باشد و مقصود از اجرای حبس عبارت از هر آنچه که از تحقق یافتن اثر چیزی جلوگیری کند که علیرغم وجود مقتضی (سبب + شرط) از تاثیر آن ممانعت و اجرای آن را غیر ممکن می سازد مانند موانع نکاح ۱۰۴۵ تا ۱۰۶۱ ق م و موانع ارث ۸۷۵ تا ۸۹۲ در اینجا تعویق و موانع اجرای حبس موارد مذکور در مواد ۵۰۳ تا ۵۰۴ ق ا د ک و تبصره آن راجع به ابتلا به جنون ماده ۵۰۴ ق ا د ک راجع به پیشنهاد عفو و تخفیف مجازات توسط رئیس قوه قضائیه و موافقت مقام رهبری است.

س) اگر مال معرفی شده که کشف شده در مالکیت و تصرف محکوم علیه بوده ولی فاقد سند رسمی بنام شخص دیگر باشد یا با سند عادی به محکوم علیه منتقل شده یا به ارث رسیده باشد قابل

توقیف است؟ با توجه به عموم و اطلاق واژه «مالی» در ماده ۴ ق ن ا م م ۱۳۹۴ و توجهها به تبصره ۱ ماده ۳۵ ق ۱۱ م منعی در پذیرش نیست.

(س) فرق و تفاوت معسر با مفلس:

۱- برای تحقق افلاس ۱. دیون بدهکار حال شده باشد ۲. اموال و حقوق مالی او کافی برای پرداخت دیدن نباشد ۳. حداقل یکی از طلبکارها از دادگاه تقاضای حجر او را بخواهد

۲- درخواست اعسار: از جانب خود مدعی اعسار بعمل می آید ولی درخواست افلاس از سوی بدهکار

۳- معسر ممنوع در دخل و تصرف اموال نیست ولی مفلس ممنوع در دخل و تصرف اموال

۴- به استناد ماده ۱۲۶۴ ق م اقرار مفلس و ورشکسته نسبت به اموال خود به ضرر و زیان نافذ نیست ولی در خصوص معسر چنین حکمی نیست

۵- به استناد ماده ۳۸۰ ق م در صورتیکه مشتری منعکس شود و عین بیع نزد او موجود باشد با بیع حق استرداد آن را دارد و اگر مبیع هنوز تسلیم نشده باشد فروشنده می تواند از تسلیم آن امتناع کند لیکن در خصوص معسر چنین حکمی نیست.

۶- به استناد ماده ۱۲۶۵ ق م اقرار مدعی افلاس و ورشکستگی در امور مراجعه به اموال خود به ملاحظه حفظ حقوق دیگران منشاء اثر نمی شود، تا افلاس یا عدم افلاس او معین گردد ولی چنین وصفی راجع به مدعی اعسار وجود ندارد دلیلی نیز بر تسری حکم مراجع به افلاس نسبت به اعسار وجود ندارد.

نکته:

(بار اثبات به عهده مدعی اعسار است)

الف) وضعیت سابق مدیون دلالت بر ملائت وی دارد

ب) مدیون در عوض دین، مالی دریافت یا تحصیل کرده باشد

(بار اثبات به عهده خواننده دعوی اعسار است «انقلاب دعوا» اگر نتواند ملائت فعلی یا سابق مدیون را ثابت کند یا ملائت فعلی یا سابق او نزد قاضی محرز نباشد ادعای اعسار با سوگند مدیون مطابق ق ۱ د م پذیرفته می شود.)

الف: وضعیت سابق مدیون دلالت بر عدم ملائت وی دارد

ب: مدیون در عوض دین، مالی دریافت یا تحصیل نکرده است مثل مهریه و نفقه

ج: مدیون ثابت کند مال ماخوذه و یا تحصیل شده تلف حقیقی یا حکمی شده است

- مواردی که باید مدعی اعسار در صورت اموال قید کند:
۱. صورت کلیه اموال منقول و غیرمنقول و ارزش آن
  ۲. میزان وجوه نقدی در نزد بانکها و موسسات
  ۳. مشخصات دقیق حسابهای بانکی
  ۴. صورت کلیه مطالبات از اشخاص ثالث
  ۵. ذکر صورت کیه اموالی که به هر نحو نزد اشخاص حقیقی یا حقوقی دارد
  ۶. فهرست کلیه نقل و انتقالات و هر نوع تغییر دیگر در اموال از زمان یکسال قبل از طرح دعوی اعسار
  ۷. شهادت نامه کتبی حداقل ۲ نفر شهود امضا کننده با مشخصات کامل

س) آیا رسیدگی به بزه پیش بینی شده در ماده ۱۶ مستلزم صدور کیفرخواست از طریق دادسرا و صدور حکم از جانب دادگاه عمومی جزایی است یا بدون کیفرخواست و توسط همان دادگاه حقوقی صادر کننده حکم اعسار خواهد بود؟ مستنداً به منطوق ماده ۱۶ ق ن ا م م هرگاه محکوم علیه در صورت اموال خود رعایت مواد ۳ و ۸ این قانون را ننماید و بمنظور فرار از اجرای حکم از اعلام کامل اموال خودداری نماید یا پس از اعسار مشخص شود دادگاه حکم به رفع اعسار صادر می کند و حبس تعزیری باید از طریق دادگاه جزایی پیگیری گردد که گزارش دادگاه ملاک عمل است که اداره حقوقی در تاریخ ۹۴/۳/۲۳ در راستای مواد ۳۰۱ و ۳۴۰ ق ا د ک مصوب ۱۳۹۲ جرایم درجه ۷ و ۸ شد در صلاحیت مستقیم دادگاه کیفری ۲ داشته و رفع اثر نیز باید با تقاضای ذی نفع باشد تا دادگاه از بی طرف خارج نگردد.

س) آیا ماده ۲۲ ق ن ا م م ناسخ مواد ۵۲۹ تا ۵۴۰ ق ا د ک ۱۳۹۲ است؟ به عبارت دیگر آیا عبارت جز محکومیت به پرداخت جزای نقدی دلالت بر خروج حکمی دارد یا موضوع؟ در ظاهر بله ولی در واقع خیر زیرا باستناد ماده ۲۹ ق ن ا م م ۱۳۹۴ که مقرر داشته است قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی مصوب ۱۳۷۷/۸/۱۰ و ق اعسار مصوب ۱۳۱۳/۹/۲۰ و ماده ۵۲۴ ق ا د م ۱۳۷۹/۱/۲۱ فسخ می شود فلذا حکم و ترتیب مقرر در مواد ۵۲۹ تا ۵۴۰ ق ا د ک بقوت خود باقی است

س) آیا دادگاه می تواند سهم الارث استحقاقی محکوم علیه را قبل از تقسیم ترکه توقیف و استیفای دین کند؟ در این صورت رعایت مستثنیات دین چگونه اعمال می گردد؟ به استناد ماده ۲۴ ناظر به

مواد ۱-۳-۴ ق ن ا م و مواد ۴۹ تا ۶۴ ق ا ا م توقیف مال متعلق به محکوم علیه بلامانع است. ولی در مورد فروش و استیفای دین رعایت تشریفات مربوطه الزامی است.

اجرای حکم نسبت به مالی که تسلیم آن به محکوم له ممکن است. آسانترین مورد اجرایی ماده ۴۳ ق ا ا م اعم از منقول و غیرمنقول از محکوم علیه تحویل و طی صورتجلسه تحویل محکوم له می گردد.

اجرای حکم نسبت به مال مشاع (ارث یا شرکت مشاعی). ماده ۴۳ در مواردی که حکم خلع ید علیه متصرف ملک مشاع به نفع مالک قسمتی از ملک مشاع صادر شده باشد در زمان اجرا از تمام ملک خلع ید می شود ولی تصرف محکوم له در ملک خلع ید شده مشمول مقررات املاک مشاعی است

اشاعه

منشا عقدی باشد = شرکت
چون در ذره به ذره مالک هستند
منشا غیرعقدی باشد = ارث

و به استناد کلمه مال مشاع در صدر ماده ۴۳ شامل منقول و غیرمنقول می شود که در ماده ۵۸۲ ق م شریکی که بدون اذن یا خارج از صدور اذن تصرف در اموال شرکت نماید ضامن است و رای دیوان تمیز بشماره ۱۳۱۷/۴/۱۸/۴۱ تصرف شریک در تمام ملک مشاع غصب و موجب ضمان است.

$\frac{7}{1007}$ و $\frac{7}{4467}$
 $\frac{76}{312}$ و $\frac{74}{723}$

۵۷۱ ق م شرکت عبارتست از اجتماع حقوق مالکین متعدد در شی واحد به نحو اشاعه

نکته:

در خصوص حکم رفع تصرف عدوانی فقط مالک مشاعی باشد. هر چند در تصرف عدوانی مساله مالکیت مطرح نبوده و در رسیدگی به دعوا صرفاً احراز سبق تصرف خواهان و لحوق تصرف خواننده ضروری است لیکن با فرض مالکیت طرفین تفاوتی بین خلع ید از ملک مشاع با رفع تصرف عدوانی از ملک مشاع وجود ندارد.

خلع ید در ملک زراعت شده مستحذات

۱. اگر موقع برداشت محصول باشد باید محکوم علیه فوراً برداشت نماید والا دادورز برداشت می نماید هزینه ها را تا زمان تحویل محصول نزد خود (دادگستری) حساب با صندوق نگه می دارد.
۲. اگر وقت برداشت نباشد اعم از اینکه بذر روییده یا نرویده باشد محکوم له مخیر است بهای زراعت را پردازد ملک را تصرف کند یا تا زمان رسیدن محصول به تصرف محکوم علیه باقی بگذارد و اجرت المثل بگیرد «با دادخواست مستقل»
۳. به استناد ماده ۱۶۵ ق ا د م محکوم له می تواند متصرف عدوانی را به معدوم کردن زراعت و اصلاح آثار تخریبی که توسط وی انجام گرفته مکلف نماید.

تفاوت تصرف عدوانی با غصب

۱. دعوی تصرف عدوانی موضوع مال غیر منقول است ولی غصب شامل منقول و غیر منقول
۲. دعوی تصرف عدوانی تنها سبق تصرف خواهان و لحوق تصرف خواننده است ولی در غصب بحث مالکیت مطرح است
۳. دعوی تصرف عدوانی تنها علیه متصرف فعلی طرح دعوی می شود ولی غصب علیه کلیه غاصبان ۳۱۷ و ۳۱۸ ق م
۴. دعوی تصرف عدوانی از جنبه حقوقی و کیفری قابل طرح است ولی غصب از طریق حقوقی قابل پیگیری است

شرایط اعمال حکم خلع ید در خصوص مستحذات بنا و اشجار

در اجرای احکام ماده خاصی نداریم ولی ماده ۱۶۴ ق ا د م «هرگاه در ملک مورد تصرف عدوانی پس از تصرف عدوانی غرس اشجار یا احداث بنا کرده باشد اشجار و بنا در صورتی باقی می ماند که متصرف عدوانی مالکیت مورد حکم تصرف عدوانی باشد و ظرف یکماه از تاریخ اجرای حکم مالکیت به دادگاه صلاحیت دار دادخواست بدهد چون منافات با اجرا دارد با استناد ماده ۳۱۳ ق م «هرگاه کسی در زمین خود بامصالح متعلقه به دیگری بنا سازد یا درخت بکارد بدون اذن مالک در آن زمین غرس کند صاحب مصالح یا درخت می تواند قطع و یا نزع آن را بخواهد مگر اینکه به قیمت تراضی نمایند»

اگر محکوم علیه بهاء مصالح را نگیرد تکلیف چیست؟
با عدم موافقت محکوم علیه و رضایت محکوم له به پرداخت بهاء بنای موجود قلع و قمع می‌گردد و واگذاری ملک خلع ید شده به دیگری مانع اجرای حکم قطعی دادگاه نیست

نکته مهم: ماده ۳۳۳ ق ا د م سابق مصوب ۱۳۱۸ که ماده ۱۶۴ ق ا د م فعلی بوده و ماده ۱۶۰ ق اصلاح قانون اراضی دولت و شهرداری مصوب ۱۳۳۹/۹/۲۰ اشخاص که بعد از تصویب لوایح قانونی مذکور فوق نسبت به اراضی دولت یا بانکهای مذکور یا اداره اوقاف یا شهرداری یا اراضی موات با مالک بودن رعایت قوانین احیاء اراضی موات یا مردم (در صورت شکایت مدعی خصوصی) تجاوز کرده و تصرفاتی در آن بنمایند از طرف دادستان مورد تعقیب واقع و علاوه بر خلع ید از آنها به مجازات حبس از ۲ ماه الی ۶ ماه محکوم خواهند شد.

تصرفات ثالث در محکوم به:

۱. در عین محکوم به با ادعای مالکیت: مانع اجرا نیست، اگر عین محکوم به در تصرف کسی غیر از محکوم علیه باشد و مدعی حقی در عین یا منافع باشد دادورز یک‌هفته وقت می‌دهد تا ظرف ۱۵ روز با مراجعه به دادگاه دستوری دال بر قرار تاخیر اجرای حکم ارائه نماید مجموعاً ۲۱ روز از تاریخ صورتجلسه (ماده ۱۴۴ ق ا د م)
۲. در عین محکوم به بدون ادعای مالکیت: مال اخذ و طی صورتجلسه تحویل محکوم له می‌شود.

نکته:

تامین: در کنار توقیف باید از اصطلاح تامین نام برد «۱۲۱ ق ا د م» این قانون عبارت است از توقیف اموال منقول و غیرمنقول، ۱۲۶ ق ا د م توقیف اموال اعم از منقول و غیرمنقول صورت برداری، ارزیابی و حفظ اموال توقیف شده و توقیف حقوق استخدامی خواننده و اموال منقول وی که نزد شخص ثالث موجود است به ترتیب ق ا د م عمل می‌شود. تامین در اصطلاح به معنی وثیقه و تضمین است و البته در معنی مصطلح در بین حقوقدانان حفظ کردن می‌باشد
با تامین خواسته نمی‌شود جلوی ساخت و ساز را گرفت و این با دستور موقت عملی می‌شود ۳۱۶ ق ا د م در دستور موقت ممکن است دایر بر تعقیب مال یا انجام عمل یا منع از امر باشد.
عدم حضور شخص ثالث یا محکوم علیه در زمان اجرای حکم:

۱. اسناد و اوراق بهادار و جواهر و وجه نقد به صندوق دادگستری یا یکی از بانکها سپرده می‌شود.
  ۲. اموال ضایع شدنی که بهای آنها متناسب با هزینه نگهداری نباشد به فروش رفته و حاصل فروش پس از کسر هزینه‌های مربوط به صندوق دادگستری سپرده موقت تحویل تا در زمان مراجعه مسترد می‌گردد.
  ۳. در مورد سایر اموال در همان محل یا محل مناسب دیگر طی صورتجلسه محفوظ نگهداشته می‌شود و به حافظ سپرده می‌شود
- نظر دکتر لنگرودی = در کتاب حقوق اموال، ص ۶۸ - سرقفلی را جزء مال منقول حکمی محسوب کرده‌اند
- نظر دکتر کاتوزیان = در کتاب حقوق اموال و مالکیت، ص ۶۳ - سرقفلی را جزء اموال غیرمنقول محسوب نموده‌اند
- س) آیا همسر مقتول می‌تواند دیه قتل همسرش که به حساب سپرده دادگستری یا بیمه است توقیف و وصول نماید؟ با توجه به اینکه دیه مقتول در حکم ماترک است و با عنایت به اینکه دیه میت از ترکه پرداخت می‌شود و مهریه هم دین متوفی است، توقیف دیه که در صندوق دادگستری یا بیمه باشد بلاشکال است.
- س) شرایط تبدیل مال توقیفی؟ تبدیل مال توقیفی از ناحیه محکوم له و محکوم علیه ممکن است، محکوم علیه در راستای ماده ۵۳ ق ۱۱ م یکبار می‌تواند تا قبل از شروع عملیات راجع به فروش درخواست تبدیلی مالی که توقیف شده است را بجای آن معرفی کند مشروط بر اینکه از حیث قیمت و سهولت فروش کمتر از مال توقیفی نباشد.
- ۵۶ ق ۱۱ م: هرگونه نقل و انتقال قطعی - شرطی - رهنی - نسبت به مال توقیف شده باطل و بلااثر است.
- ۵۷ ق ۱۱ م: قرارداد یا تعهدی نسبت به مال توقیف شده را غیرنافذ اعلام کرده
- ۵۸ ق ۱۱ م: رفع توقیف با پرداخت محکوم به و تادیه خسارات قانونی و حقوقی و دولتی ممکن پذیر است
- ۶۰ ق ۱۱ م: حضور یا عدم حضور طرفین مانع توقیف نیست، ولی توقیف باید اعلام شود و از موانع ابطال مزایده است

مباحث فروش اموال منقول در مواد ۱۱۳ تا ۱۳۶ ق ۱۱ م مصوب ۱۳۵۶ چیست؟

۱- بعد از تنظیم صورت مال منقول و ارزیابی آن در صورتیکه نسبت به محل و موعد فروش بین محکوم له و علیه تراضی شده باشد به همان ترتیب اقدام می‌شود و رعایت تشریفات لازم است.

نکته: مزایده در لغت به معنای بریکدیگر افزون آمدن و پیزی را در معرض فروش گذاردن که هرکسی به قیمت گرانتر بخرد به او فروخته شود.

مناقصه: در لغت در برابر آن است بمعنای کم کردن و باهم رقابت کردن در کم کردن قیمت چیزی مزایده ای که انجام می‌پذیرد می‌تواند قابل تطبیق با عقد بیع باشد و به این علت که دارای دو طرف بوده، شرایط ماده ۱۹۰ ق م را داراست و علاوه از آن ماده ۳۳۸ ق م بیع عبارتست از تملیک عین به عوض معلوم ۳۳۹ «پس از توافق بایع و مشتری در مبیع و قیمت آن عقد بیع به ایجاب و قبول واقع می‌شود» دولت از باب الحاکم ولی الممتنع عمل می‌کند.

۲- تعیین محل مزایده (۱۱۵)

۳- موعد دقیق فروش (۱۱۷) رعایت فاصله آگهی در روز فروش بیش از یک ماه و کمتر از ده روز نباشد مگر خوانده مقیم خارج از کشور باشد.

۴- آگهی فروش (۱۱۸) یکی از روزنامه‌های محلی و یک نوبت

۵- آگهی باید علاوه بر انتشار در قسمت اجرا و محل فروش هم الصاق شود (۱۲۳)

مشخصات دقیق مال توصیفی - روز و ساعت و محل فروش و قیمت شروع

۶- حضور نماینده دادسرا و دادورز اجرا (دادورز نمی‌تواند همزمان نماینده دادسرا هم باشد) (۱۲۵)

۷- اجازه ملاحظه اموال در مدت ۵ روز قبل از روز مزایده (۱۲۶)

۸- محکوم له نیز مثل سایر خریداران حق شرکت دارد

۹- اشخاصی که حق مداخله در روند مزایده را ندارند (ارزیابان - دادورز - مامور اجرا و اشخاص مباشر در فروش و اقبای تا درجه سوم) (۱۲۷)

۱۰- از قیمت معین شده شروع (۱۲۸)

نظریات مشورتی اداره حقوقی قوه قضائیه

نظریه $\frac{7/6263}{72/9/15}$ رسیدگی دادگاه در حدود صلاحیت خود تابع خواسته خواهان در دادخواست است لذا چنانچه محکوم له فقط درخواست وضع ید بر عرصه ملک نموده باشد قلع اعیانی احدائی را نخواستہ باشد حکم صادره که در حدود خواسته دعوا با تنظیم صورت جلسه حدود و مشخصات عرصه و اعلام آن به ذی نفع و محکوم علیه اجرا می شود

نظریه $\frac{7/4992}{81/9/5}$ توقیف پروانه بهره برداری: با عنایت به اینکه مقنن در بند ۳ ماده ۱۰ قانون معادن مصوب ۱۳۷۷/۲/۲۷ پروانه بهره برداری را تعریف و آنرا سندی لازم الاجرا و قابل معامله دانسته و آنرا قابل نقل و انتقال به اشخاص ثالث اعلام کرده و چون پروانه مزبور دارای ارزش معاملاتی و عبارت دیگر دارای ارزش مالی است قابل توقیف و فروش است.

نظریه $\frac{7/11714}{79/12/2}$ در خصوص عدم جواز فروش ملک رهنی: ملکی که در رهن بانک (کل پلاک) باشد بعد از توقیف قابل فروش قبل از رضایت بانک یا تقسیط و تفکیک آن به واحد نیست و منافی با حقوق بانک است ولی به استناد مقررات ماده ۵۵ ق ۱۱ م با ایداع تمام دیون و خسارات قانونی و حقوق دولتی در صندوق دادگستری با ثبت می توان تقاضای توقیف و فروش مال غیرمنقول موصوف را نمود و این صورت فروش مال مورد توقیفی با رعایت حقوق خواهان افراد اول منع قانونی ندارد.

نظریه $\frac{7/4931}{77/12/18}$ اجرای مقررات ماده ۲۲۵ ق ۱۳۱۸ مصوب ۱۳۱۸ (ماده ۱۰۸ ق ۱۰۸ م فعلی) و سایر موارد مربوط به تامین خواسته فقط بوسیله دادگاههای دادگستری تجویز شده است و سایر مراجع از جمله حل اختلاف بین کارگر و کارفرما نمی توانند اعمال کنند.

نظریه $\frac{7/7106}{80/8/16}$ «۱۳۱» با توجه به اینکه قانونگذار ارزیابی مجدد را تصریح نکرده و لازم ندانسته است بار دوم مال مورد مزایده را می توان به هر مبلغی که خریدار پیدا کند فروخت.

نظریه $\frac{7/6455}{1382/8/15}$ چنانچه مال مورد مزایده خریدار نداشته باشد محکوم له می تواند معادل طلب خود را از اموال مورد مزایده به قیمتی که ارزیابی شده قبول نماید لذا قبول برخی از اموال محکوم علیه از

ناحیه محکوم‌له در ازای مقداری از طلب وی و استرداد سایر اموال محکوم علیه فاقد اشکال قانونی است.

نظریه $\frac{7/4087}{78/9/22}$ بین ۱۳۱ و ۱۳۲ تعارض نیست تا ایجاد شبهه کند ماده ۱۳۱ در مقام تعیین تکلیف کالائی است که طلبکار حاضر نیست آنرا به قیمت ارزیابی شده قبول کند و درخواست تجدید مزایده می نماید که در این صورت به هر میزانی که خریدار پیدا کند به فروش خواهد رفت. لیکن ماده ۱۳۲ در مقام تعیین تکلیف موردی است که بار دوم هم خریداری نباشد که محکوم‌له می تواند کالا را به قیمتی که ارزیابی شده قبول کند در غیر این صورت از آنجائی که خریداری برای آن یافت نشد و طلبکار نیز آنرا به قیمت ارزیابی شده نیز پذیرفته است. بنابراین ناگزیر به محکوم علیه مسترد خواهد شد لذا تعارضی بین دو ماده مذکور نیست و منظور از هر میزان نیز هر مبلغ می باشد.

نظریه $\frac{7/4584}{79/5/27}$ در اجرای ماده ۱۳۲ بازداشت دوباره آن وجود ندارد زیرا بازداشت مال مذکور موجب مزایده همین مال برای بار سوم است.

نظریه مشورتی $\frac{7/4012}{75/7/5}$ تکلیف تسلیط ید ملک مشاعی؟ حکم تسلیط همان حکم وضع ید است و منظور از تسلیط در این حکم وضع ید محکوم به است بدون اینکه از کل پلاک یا ملک به قدرالسهم بصورت مفروز و جداگانه در اختیار وی قرار گیرد وجه در صورت اجرای حکم که به قدرالسهم با ابعاد معین افراز و تفکیک ملک مطرح می گردد که نه خواسته خواهان بوده و نه دادگاه چنین حکمی داده.

نظریه مشورتی $\frac{7/5649}{1368/11/19}$ خلع ید از ملک مشاع به لحاظ ماده ۴۳ ق ۱۱ م بلامانع است ولی با مورد تخلیه مورد اجاره فرق می کند زیرا در این گونه موارد حکم تخلیه مشاعی بر اساس ماده مذکور تخلیه کل شش دانگ مورد اجاره و اقدام به این امر موجبات تضییع حق مستاجر یا مستاجرین را بدنبال دارد.

نظریه مشورتی $\frac{7/792}{61/2/7}$ در خصوص قانون روابط موجر و مستاجر نحوه تخلیه است.

نظریه مشورتی $\frac{7/2889}{76/5/19}$ با اجرای حکم صادره بر مبنای ماده ۴۳ ق ۱۱ م خلع ید از متصرف ملک مشاع و تنظیم صورت مجلس برای اجرای دادگاه تکلیفی از جهت اداره ملک مشاع وجود ندارد و مالکین مشاع باید مطابق مقررات املاک مشاعی که اصل بر توافق در اداره آن است نمود.

نظریه مشورتی $\frac{7/2297}{77/6/9}$ توقیف دو دانگ مشاع سهم مدیون از اتومبیل در حدی که مانع نقل و انتقال سهم ایشان شود وضع قانونی ندارد ولی توقیف در پارکینگ و جلوگیری از کار کردن آن به لحاظ برخورد با حقوق مالکانه ۴ دانگ مشاع دیگر جایز نیست.

نظریه مشورتی $\frac{7/4467}{74/7/23}$ در خصوص خلع ید از ماترک (دعوی خلع ید ملک مشاعی قابل استماع بوده و بعد از احراز حکم خلع ید مشاعی صادر و ماده ۴۳ ق ۱۱ م اجرا می گردد).

نظریه مشورتی $\frac{7/1007}{76/3/13}$ تاکید بر خلع ید بشرح فوق دارد.

توقیف سرقفلی

نظریه مشورتی $\frac{7/1933}{59/4/16}$ سهام شرکت‌ها از اموال منقول محسوب و قابل توقیف هستند.

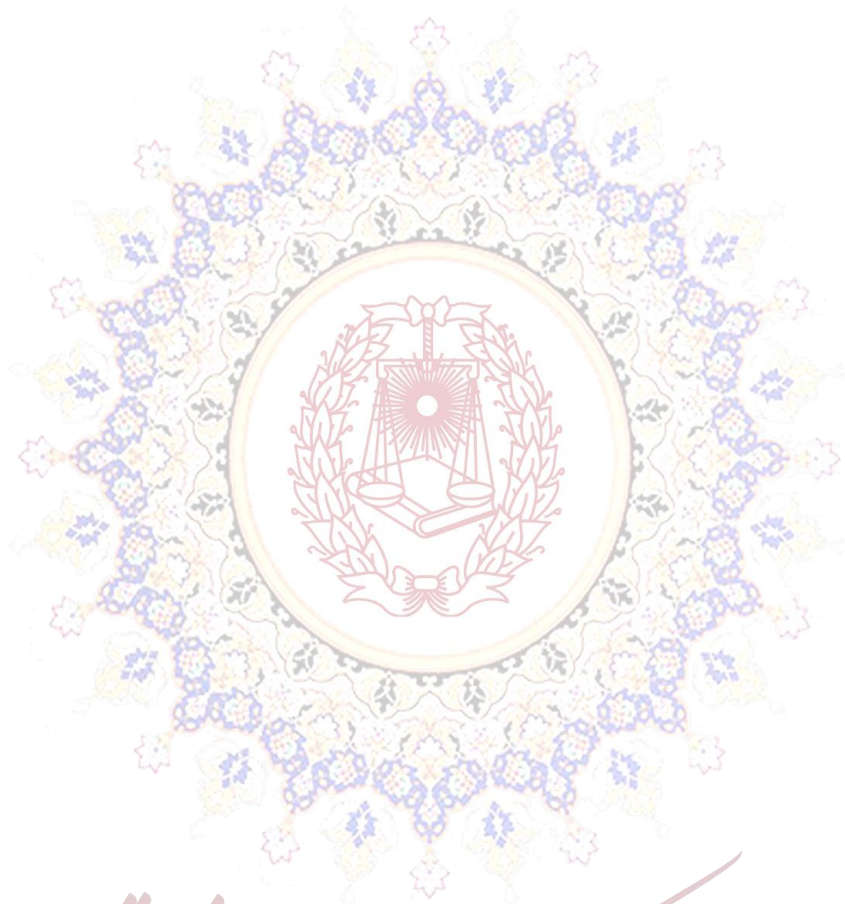
نظریه مشورتی $\frac{7/3943}{59/7/8}$ قطعات پیش ساخته ساختمان قبل از نصب در ساختمان از مصالح ساختمانی بوده و به صراحت ماده ۲۲ ق م جزء اموال منقول و قابل توقیف.

نظریه مشورتی $\frac{7/5602}{59/12/21}$ توقیف سرقفلی که میزان آن بوسیله کارشناس تعیین خواهد شد بوسیله اجرا جایز است.

نظریه مشورتی $\frac{7/938}{60/3/26}$ مطالبات شرکتها از جمله وجوه مربوط به صورت وضعیت و ضمانت نامه بانکی در تامین خواسته - اسناد لازم الاجرا و اجرای حکم بازداشت وجه صورت وضعیت متعلق به حق پیمانکار بلاشکال بوده وضع قانونی ندارد. و الزام طلبکار به اینکه مطالبات خود را از اموال دیگر تامین نماید ناموجه است ولی ضمانت نامه بانکی چون تایید اعتبار و اعتماد قراردادی است قابلیت توقیف ندارد.

نظریه مشورتی $\frac{۷/۶۳۵۶}{۱۳۷۵/۱۰/۱۳}$ با توجه به مواد ۳۸ و ۴۱ و ۴۲ و ماده ۴۵ ق ۱۱ م وجود مستحذات در محل اجرای حکم قطعی لازم الاجرای خلع ید مانع از اجرای حکم صادره نیست هر چند تعلق مستحذات به محکوم علیه محرز باشد.

کانون وکلای آذربایجان شرقی

نمونه دادنامه

دادنامه

خواهان: آقای ع. ب با وکالت آقای ...
 خواندگان: ۱. آقای ا. ن. ۲. آقای و. ن. ۳. خانم ف. ط با وکالت آقای ...
 خواسته - ابطال عملیات اجرایی
 دادگاه با بررسی محتویات پرونده ختم رسیدگی را اعلام بشرح ذیل مبادرت به صدور رای می نماید.

رای دادگاه

در خصوص دعوی آقایان ... بوکالت از آقای ع. ب بطرفیت ۱- آقای و. ن. ۲- آقای ا. ن. ۳- خانم ف. ط با وکالت آقای ... بخواسته صدور حکم بر ابطال مزایده و عملیات اجرائی صورت گرفته در پرونده اجرایی کلاسه ۹۰۰۱۲۸/۴ اجرای احکام شعبه چهارم حقوقی مراغه بشرح متن، نظر به ملاحظه پرونده اجرایی کلاسه ۹۰۰۱۲۸/۴ شعبه چهارم حقوقی مراغه، در انجام ارزیابی ملک مشاعی، یک نفر از پنج نفر کارشناس نظریه را امضاء نکرده به شرح صفحه ۴۸ پرونده این امر به اضافه موضوع ایراد به احدی از کارشناسان بنام آقای نوتاج عباسی که با دو نفر از متقاضیان سهامدار شرکت دیگر بوده اند طی اعتراض مورخ ۹۱/۴/۲۲ آقای عبدالله بهفروز واقع شده در امر انجام عملیات اجرایی مورد توجه واقع نشده است، بندهای ۱-۵-۶ ماده ۱۳۸ قانون اجرای احکام مدنی که از قوانین شکلی و آمره است در آگهی مزایده مراعات نشده است در اجرای نظریه مشورتی شماره ۷۶/۹/۲۴-۷/۶۴۶۸ وقت مزایده به شریک مشاعی آقای ع. ب ابلاغ نگردیده و در مزایده مورخ ۹۱/۶/۲ نامبرده حضور نداشته است و بدون رعایت ماده ۱۲ قانون اجرای احکام مدنی، ماده ۱۴۳ همان قانون به اجرا درآمده است نظر به مراتب و جمیع محتویات پرونده به استناد مواد مرقوم، حکم به ابطال مزایده و عملیات اجرایی صورت گرفته پرونده اجرایی کلاسه ۹۰۰۱۲۸/۴ شعبه چهارم اجرای احکام مدنی بشرح خواسته صادر و اعلام می گردد رای صادره حضوری ظرف بیست روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر در محاکم محترم استان می باشد.

دادرس شعبه چهارم محاکم عمومی حقوقی مراغه

رسول بکتاشی

دادنامه

تجدیدنظرخواه: ۱- آقای ا. ن با وکالت ... ۲- خانم ف. ط ۳- آقای و. ن هر دو با وکالت آقایان ...

تجدیدنظر خوانده: آقای ع. ب با وکالت آقایان ... به تاریخ ۹۲/۱۰/۲۷ در وقت فوق‌العاده جلسه رسیدگی در شعبه شانزدهم تجدیدنظر استان به تصدی امضاء کنندگان با لحاظ جمیع محتویات پرونده ختم رسیدگی اعلام با استعانت از خداوند بشرح ذیل مبادرت به صدور رأی می‌نماید.

رای دادگاه

در خصوص تجدیدنظرخواهی آقای ا. ن با توکیل آقای ... و نیز تجدیدنظرخواهی ف. ط و و. ن با وکالت آقایان ... به طرفیت آقای ع. ب نسبت به رای موضوع دادنامه ۹۲۰۹۹۷۴۱۴۹۳۰۰۷۸۷ دادگاه شعبه چهار حقوقی مراغه که به موجب آن حکم بر ابطال مزایده و عملیات اجرایی در پرونده ۹۰۰۱۲۸/۴ شعبه چهارم اجرای احکام مدنی صادر شده است دادگاه با توجه به محتویات پرونده و با لحاظ اینکه از سوی تجدیدنظر خواه مطلبی که بتواند رای معترض علیه را مخدوش کند اظهار نشده و رای مطابق مقررات قانونی صادر گردیده. با استناد به ذیل ماده ۳۵۸ قانون آیین دادرسی مدنی با رد تجدیدنظرخواهی رای بدوی را تأیید می‌کند این رای قطعی است...

مستشار دادگاه شعبه شانزدهم تجدیدنظر استان آذربایجان شرقی

محسن حسن زاده

کانون وکلی آذربایجان شرقی

دادنامه

خواهان اعاده دادرسی: ۱- خانم ف. ط ۲- آقای و. ن با وکالت آقای ...

خوانده اعاده دادرسی: آقای ع. ب با وکالت آقای ...

خواسته: اعاده دادرسی از دادنامه شماره ۹۳۰۹۹۷۴۱۲۷۶۰۱۲۵۱ صادره از شعبه ۱۶ دادگاه تجدیدنظر استان

گردشکار: پس از وصول پرونده و ثبت آن به شماره فوق و جری تشریفات قانونی به تاریخ ۱۳۹۳/۸/۱۵ در وقت فوق العاده دادگاه ختم رسیدگی اعلام و به شرح ذیل مبادرت به صدور رای می نماید.

رای دادگاه

در خصوص درخواست اعاده دادرسی خانم ف. ط و آقای و. ن با وکالت آقای ... به طرفیت آقای ع. ب با وکالت آقایان ... نسبت به دادنامه اصداری این شعبه به شماره ۹۳۰۹۹۷۴۱۲۷۶۰۱۲۵۱ شعبه شانزدهم تجدیدنظر استان مبنی بر تایید دادنامه شماره ۹۲۰۹۹۷۴۱۴۹۳۰۰۷۸۷ دادگاه شعبه چهارم عمومی حقوقی شهرستان مراغه، نظر به اینکه حسب بند چهار ماده ۴۲۶ قانون آیین دادرسی مدنی از جهت درخواست اعاده دادرسی، قرار صادره در پرونده کلاسه ۹۱۰۵۰۱ در قالب حکم نبوده و از طرفی موارد درخواستی جهت ابطال مزایده حداقل در دو مورد خارج از موارد اعلامی در ماده ۱۴۲ قانون اجرای احکام مدنی بوده و منشاء آن متفاوت می باشد لذا حکم به رد اعاده دادرسی صادر و اعلام می گردد رأی صادره قطعی است. /

مستشاران شعبه شانزدهم دادگاه تجدیدنظر استان آذربایجان شرقی

احد حصائی

محسن حسن زاده

کانون وکلای آذربایجان شرقی